

За три дні до кошмару...

Таксист зрозумів: пасажир тутешній.

Гості й гадки не мають, що зовсім недавно, якихось три роки тому, вулиця Гонча була імені Горького. А той, хто сів у машину, сказав везти його на Горького. Значить, тутешній. Свій. Надійний.

Водієві взагалі була по цимбалах історична справедливість. У її відновленні він не бачив жодної практичної користі. Його навіть дратувало повернення чернігівським вулицям їхніх первісних назв, бо клієнти що далі, то частіше згадували їх і плутали його.

Таксиста взагалі нічого не цікавило. Крім цін на бензин, цін на базарі, здоров'я трьох дітей. І платіжної спроможності тих, кого везе.

Колеги знали його й відкрито недолюбливали за гнучкість, яка межувала з жадібністю.

Цей чоловік крутив бублика вже двадцять років, відразу після армії переобладнавши під таксі тоді ще «жигуль»-«дев'ятку». Та не лупив захмарних цін. Навпаки. Інші зазвичай впиралися рогами й воліли краще втратити клієнта, аніж скинути бодай десять гривень. А цей таксист завжди домовлявся з усіма. Торгувався відчайдушно, мов продавець на стамбульському базарі. Міг навіть бігти за людиною, якій все одно було дорого, знаходив золоту цінову середину, ледь не силою садовив у машину. Він не лінувався нагинатися за кожною копійкою. Тож поки інші з самоповаги чекали того, хто погодиться на їхні ціни, цей встигав зробити дві, а то й три поїздки, маючи в результаті більший заробіток.

Але цей мужчина був одним із небагатьох таксистів, для яких пасажери не значили нічого. Єдине міг сказати, аби запитали, — чоловіка віз чи жінку. Молодого — або літнього. Одна особа сиділа у машині — чи кілька. Далі інтерес не ширився.

Тому водія зовсім не здивувало, що пасажир не доїхав до вказаного місця. Раптом попросив стати ближче до вулиці Погорілої. Розплатився, вийшов, хряпнувши дверима, — це єдине, що завжди бісило таксиста. Не стримався, як чинив завжди в таких випадках. Висунувся з салону, гаркнув навздогін:

— По рогах себе хряпни! Баран!

Реакції нуль. Чи чоловік поринув у власні думки, чи подумав — кричать не йому, чи не вважав за потрібне взагалі зважати на *звичайного* таксиста. Скорше останнє. Адже якби таксист був уважнішим усупереч звичці чхати на весь світ і балакати з оточенням через губу, він краще б роздивився свого пасажера, хай місто накрив вогкий жовтневий вечір, а світло в салоні водій вмикав, аби бачити гроші. Все одно такий тип приверне увагу навіть у сутінках, з першого погляду.

На вигляд пасажир мав тридцять років.

За паспортом йому справді незабаром виповнювалося тридцять. Зовнішність мав звичайну. Без особливих примет: зріст середній, каштанове волосся коротко підстрижене, статура міцна, спортивна. Ноги помітно пружинили в ході. Та в очі впадав передусім одяг. Навіть не сам одяг — образ чоловіка, кричуще, виключно підкреслений ним.

Пізно ввечері з таксі на вулиці Погорілій вийшов ковбой.

Коштовна не лише з вигляду м'яка ковбойська куртка, щільна темно-сіра замша з торочками. З-під неї прозирала синя сорочка в клітинку, джинси застібалися на ши-

рокий шкіряний пасок, осінню грязюку місили гостроносі ковбойські чоботи на товстих високих підборах. Бракувало для повноти картинки хіба крилатого капелюха. Але вдома він висів на спеціально притороченому вішаку — рогові справжньої, купленої дорого в Техасі бізонячої голови.

Чоловік був *поведений* на вестернах. Не надто актуальне захоплення, як на тридцятирічного українця. Та ковбоя не цікавила популярність, він зовсім не озирався на тренди. Головне — аби подобалося йому. Вважав: одяг має відповідати внутрішньому стану людини. Інші хай або приймають, або йдуть собі лісом.

Точніше — прерією.

У каньйони.

Ковбой ішов, тримаючи спину прямо, а руки — глибоко в кишенях куртки. Він розумів, що таксисту байдуже, куди він їде. Проте вибратися о цій порі на несподівану зустріч змусили дивні обставини. Зваживши на них, вирішив підстрахуватися й не давати навіть випадковим особам приводу колись потім пригадати йому цю вечірню прогулянку.

Із Ковбоєм, напевне, гралися, приславши *те* повідомлення.

Нічого не станеться, якщо й він трошки пограється в сищиків-розбійників. Детективів не любив після *невних*, не таких давніх, якщо розібратися, подій. Але ввічкун отриманий з фільмів досвід. Своїм «мустангом»¹ — чотири рочки всього, та все одно вже не новим — доїхав із дому до залізничного вокзалу. Там лишив машину, взяв

---

¹ Йдеться про *Ford Mustang* — автомобіль класу *Pony Car* виробництва *Ford Motor Company*. 2015 року *Ford* представив нову модель шостого покоління. 2018 року ця модель зазнала рестайлінгу. (Тут і далі примітки автора.)

такі, перше-ліпше. Номер його телефону секретним не був, знайти легко. Це не завадило підхопити шпигуноманію — надто вже дивна складається ситуація.

До місця призначеної зустрічі Ковбой сунув пішки. Незвичні відчуття: ніби вчора йому стукнуло вісімнадцять. Рідного Чернігова не залишав, хіба на час навчання в Києві. Як місто більших можливостей столиця його не привабила, на відміну від багатьох однокласників чи однокашників. Отримав диплом і повернувся додому, довівши найперше собі: в Чернігові так само можна робити успішний бізнес. Так, гроші дали змогу за досить короткий час побувати в різних куточках планети. Батьки та їхні ровесники у його віці таких можливостей не мали. Усе одно повертався, бо прикипів до рідного місця, тут звично й затишно.

Зараз же гнав від себе думку: вперше крокує саме цим районом відтоді, як бурхливо відзначив свої вісімнадцять. Весь час уникав перебування тут. Коли їхав машиною, навмисне робив гак, оминав місце, яке вважав для себе *проклятим*. Не ходив би сюди ще з півсотні років. Викреслив би із життя згадки про той будинок.

Аби зустріч не призначили саме там.

Не запрошення отримав.

Наказ.

Плюнути й розтерти не міг, випадок не той.

Завернувши нарешті на Гончу вулицю, Ковбой стишив кроки.

* * *

Тут тихо, навіть сонно. Проте відчуття небезпеки посилювалося. Чоловік вийняв руки з кишень, обсмикнув поли куртки, далі не крокував упевнено, а скрадався. Мимоволі мавпував героїв вестернів, котрі обережно сунули

головною вулицею невеличкого містечка десь на Дикому Заході. Стискали обома руками вінчестер, крутили головою, пильно вишукуючи ворогів у вікнах горішніх поверхів довколишніх будинків. Кінцева мета проходки — салун, де засів головний місцевий бандит, готовий вийти сам на сам задля дуелі.

Таким салуном уява чернігівського Ковбой малювала *той самий* будинок.

Він виринув у місячному сяйві. Стояв на тому самому місці вже сто з невеличким гаком років. Ковбой мав надію, що його нарешті зітруть із карти міста. Разом із ним — погану пам'ять про це лиховісне місце. Та різьблений дім уперто, навіть виклично бовванів у глибині вулиці, схований за пожовклими, ще не опалими деревами. Зелений паркан, як і раніше, оточував будинок по периметру. Стояв, коли вони бігали сюди ще школярами курити й пити пиво, ховаючись від небажаних очей. Уже тоді не був новим, зараз ще більше похилився. Наблизившись, Ковбой помітив: паркан навіть потрудилися трохи підфарбувати. Аби не падав, підперли зсередини де широкими дошками, де — гладенькими колодами, а де — міцними тонкими іржавими металевими трубками.

Хвіртка лишилася, де була.

Як і раніше, символічно забита хрест-навхрест.

Але Ковбой обійшов огорожу з правого боку, знайшов неакуратно проламаний отвір. Спершу сторожко просунув голову, зазираючи. Далі ступив правою ногою, приготувавшись про всяк випадок відступати, щойно буде небезпечно. Не помітивши загроз, зайшов за периметр. Оминув будинок, пішов до ганку не криючись.

Вхідних дверей тут уже не було.

Колись їх утримували на чесному слові іржаві петлі. Чомусь замолоду Ковбой та інші з компанії, хто навідувався

сюди, чесно намагалися не зірвати їх — хай собі висять. Ще й прикривали, аби краще, щільніше відгородити себе від зовнішнього світу та сторонніх очей. Тепер же старі, з мереживною різьбою двері валялися на порозі, неакуратно розколоті навпіл по вертикалі. Половинки дивом не розпалися, що дозволяло за бажання розгледіти первісний вигляд дверей та, додавши трохи уяви, побачити, як дім виглядав у свої кращі часи.

Під ковбойським чоботом скалічені двері рипнули.

І не лише під ним — рух почувся з глибини, з надр старого будинку.

Хтось — або щось — уже було тут і наближалось.

Ковбой завмер. Сахнувся до одвірка. Ступив назад, зупинився в проїмі. Хотів вихопити зброю красиво, як у кіно. Замість того кольт зачепився барабаном об пазок, довелося тягнути сильніше. Збоку спроба вдати тєхаського рейнджера скидалася на пародію. Він розумів це, ще більше розсердився на себе й того невидимого, хто сполохав. Зігнув озброєну руку в лікті, поставив ноги на ширину плечей, вигукнув різко, нарочито грубо:

— Кого тут чорти носять? Сюди!

— От ти грізний! — почулося у відповідь.

Упізнавши голос, Ковбой усе одно не опустив зброю.

— Міг же здогадатися! Хто ще завжди раніше за всіх приходить!

— Зате ти — завжди вчасно. Чомусь бісить такий пунктик.

З найближчої кімнати до передпокою на поклик Ковбоя вийшов давній знайомий.

Чоловіки були однолітками. Але товариш виглядав не так екзотично. Сказати більше — не елегантно. Хоча відсутність стилю так само може вважатися стильною ознакою. Старшим років на п'ять робила не ріденька борідка, яка сприймалася даниною моді й зовсім не пасу-

вала. Віку додала важкувата камуфляжна куртка. Такі продаються зараз усюди й не є ознакою належності до армії. Голову прикривав від можливого дощуху такий самий плямистий картуз із гострим козирком. Штани до пари куртці заправлені в берці. Не нового зразка, більше подібні до кросівок та зручніші — важкі, кондові, з кирзи.

— Давно не бачились, — процідив Ковбой.

— Тому й ствол прихопив? Покажи.

Борода простягнув правицю.

Ковбой сахнувся, відступив ще на крок, витягнув озброєну руку так далеко, як зміг.

— Стій де стоїш! Твої жарти! — не питав, упевнено твердив.

— А я не дарма раніше прийшов. Бачу, приготувався до зустрічі однокласників. Може, хоч скажеш два слова, що в лісі здохло?

— Не заговорюй зуби! У якому лісі?

— У нашому! Я тобі раптом почав муляти. Може, інші теж?

— Сам скажи, чого тобі від мене треба! Що, проспався, почитав інтернет і вирішив: я маю з тобою поділитися?

— Сто років ти мені треба!

Ззовні раптом почулося:

— Ого, які люди! Без охорони!

Ковбой рвучко повернувся на голос.

Револьверне дуло дивилося на невисоку повняву жінку. Новоприбула не соромилася зовнішності, не вважала повноту вадою. Навпаки, ще з часів, коли Ковбой знав її досить близько, всіляко підкреслювала дане природою. Зараз джинси щільно обтягували її стегна. Взула кросівки, ще в школі недолюблювала підбори, не хотіла здаватися вищою. Казала: на підборах нагадує собі